

॥ खंड ०२ ॥

॥ ओवी नं. २७ ॥

ओवी महात्मः- ग्रहणकाळाच्या वेळी हमखास म्हणण्यात येणारी...

॥ निसनसह मुळावरची ओवी ॥

॥ गगन कवटाळुची ओवी ॥

या ओवीची पलट ओवी खंड०७/ओवी-०८ मध्ये दिलेली आहे.

॥ गगन कवटाई.. राहु दिवस येईन खरा ॥ घृ ॥

॥ घुम्मघुम्मकार होईन मेदनी/धरणी । चंद्र-सुर्य लपतीन गंगनी ।
गाढी देईन तिरभवनी ॥ गगन कवटाई..॥ अंधःकार पडन भारी । भुम्मा निजरूप होईन सारी ।
भुम्मा निजरूप राहीन सारी ॥ गगन कवटाई..॥ राहु उगवनं/उगवले परवेशी । साडेतीन दिवसाच्या गणती ।
अवसा-पुनवा मोडनं तिथी ॥॥ सव्वा प्रहर उभी प्रिथवी । विस घंटा कापन धरणी ।
शंक सम्मावन तेथुनी । तेव्हा ज्योता हिंडतीन दोन्ही ॥०४॥

जळ्णाव पाठातील चरण

॥ हे होय आदीपुरुषाची ज्योत । भैस राजा उभा येथं ।
एकच होईन आरोही । जागी करन चौताळी ॥किंवा ॥ चौधे उभे चौहुकडे । मध्ये भैस उभा राहीन ।
एकच देईन आरोही । जागी करन तिनही ताळ ॥..जळ्णाव चरण॥ ऐका शाहुनंदाची वाणी । शाहु/पदर पसरला गगनी ।
जाउ देणार नाही कोणी ॥॥ उडवण नाशीकांची वाणी । नाशीक वस्त्या देईन काढुनी ।
याहीचं मुख नाही पाहणार कोणी ॥॥ छत्तीस पवनाचे गुणं । देह बाधक आहे त्यानं ।
सत्य येईन शकुन । बाधक टाकणं काढुन/जाळुन ॥ ०८ ॥॥ ओळखा राहुची खुणं । सात देईन काढुन ।
उडवन दहाचं ठिकाणं ॥॥ ओळखा राहुची खुणं । राहु उभे राहीले सोयम् ।
चुकवनं देहीचं मरणं ॥ गगनं कवटाळु...,
राहु दिवस आला खरा ॥॥ हे पद पलटुनिया/परतुनिया भारी । राहु उभा यवगावरी ।
पृथ्वा गिण्यानवंत करन/होईनं सारी ॥॥ ऐका राहुची वाणी । दुःख दिसणार नाही स्वप्नी ।
सुखः नाही मावणार तिरभवनी ॥ १२ ॥॥ हा कर्तार करन कारं । या सख्याचं वय आहे थोर ।
वाणं येईन देहीवर ॥॥ राहु माझा प्राण सखा । जागी करनं अवघ्या लोका ।
जन्म मरण मिठवनं धोका ॥ १४ ॥

भजने :- ॥ राहु उभा राहीला । भारी संभाळ या देवानं केला ॥

॥ राहु राहु राहु दे । अनंत यवगं सुखः कुडीला होवृ दे ॥

॥ राहु राहु राहीनं । करोडो वर्षे आयुष्य कुडीला होईनं ।

॥ उमर बारा तेरा वर सात । बत्तिशीला अम्बंर करा देहपिंड ॥

॥ करोडो वर्षे आयुष्य देई । महाराजा महीमा आहे तुई ॥

॥ गगन कवटाळु निरसनमह शब्दार्थ/चरणार्थ निरसन ॥

गगन कवटाळी :- हा चौरंगी शब्द असल्यामुळे याचे चार रंगाचे अर्थ निघतात ते असे :

पहील्या रंगाचा अर्थ :- गगणाला गवसने, अशक्यप्रायः, गगनाप्रमाणे विशाल महान असे प्रचंड काम करने. कृष्णाने जे गगनाप्रमाणे विशाल महान असे प्रचंड कार्य करून, या अकाशमात मध्यल्या चतुर्पती धन्याला आपल्या आंग आणुन हा चतुर्पता अथर्वन् वेद आम्हा हाती दिला. अश्या या कृष्णाच्या चतुर्पताच्या महान कार्यासह चतुर्पता अथर्वन् वेदाचे संपुर्ण व्यान घेवुन, या चतुर्पता व्यानाला कवटाळुन सच्चेपणाने या चतुर्पतीच्या व्यान भक्ती मार्गी राहणे, यालाच गगन कवटाळीत राहणे असे चतुर्पतीचे काही जाणकार म्हणतात. असेच गगन कवटाळी राहल्याने एक ना एक वेळ राहु दिवस येईल खरा ।

दुस-या रंगाचा अर्थ :- गगन म्हणजे आकाश । चतुर्पती मध्ये आत्म्याला सुध्दा आकाश म्हणुन कुठे कुठे संबोधीले आहे. कारण या परमात्माच्या अंश असलेल्या आत्मा नावाची सर्वशक्तीयां व सिद्धियां संपन्न वस्तुला अत्यंत सुक्ष्म तसेच अत्यंत प्रचंड विशाल असे गगणा एवढे सुध्दा होता येते. म्हणुनच कुठे याला गगन तर कुठे वस्तु असे संबोधल्या गेले आहे. उदाहरणार्थ भुललीसे वस्तु ? ऐसा योगी बोलला । निरंजन वस्तु रयत खासी । वस्तु खासी या रायाची भंगणार काहीनाही जराभर । गगनाएवढी निरंजन वस्तु जीथे राहते ती वस्ती मोडता कैसे ? गोलाकाराची खुण ही वस्तु राहतो गगणात । मिर्तलोकचे लोक आहे माया जाऊत ।

त्याचमुळे गगन म्हणजे आत्मा असा एक अर्थ समोर येतो. आत्मग्यानी वनुन या आत्मावर आलेले विषय वासना विकारांचे कलंक धूत, या आत्म्यावर चतुर्पती व्यान-भक्ती सह सत्कृत्याचे शुद्धसत् चे सत्संस्कार कोरत या देहीत कृष्णाने सांगी केलेली निश्कलंकी मांडणा करत करत या आत्माला शुद्ध सत् ने कवटाळणे म्हणजे गगन कवटाळु ।

चतुर्पती मार्गी राहुन जसे जसे तुम्ही निश्कलंकी मांडणा देहीत करत जाल, तसे तसे हा आत्म्या म्हणजेच गगण प्रकाशीत होते. या निरंजनाचे व्यान तुम्हास प्राप्त होवु लागते. या निरंजनाची आकाशवाणी तुम्हास ऐकु येते. यालाच अंतरात्माचा आवाज असे म्हणतात. एकदा का जर तुम्ही तुमच्या अंतरात्माचा आवाज ऐकुन या निरंजनाला देहीचा सरदार वनवृन या देहीचा हात या निरंजनाच्या हाती दिला, तर मग तो सरदार निरजनं आत्माच तिरघुणांशी युद्ध खेळुन तिरघुणांचे देहीवर असलेले अम्मल ठाणे उडवून तुम्हास तो आपल्या परमात्मा धनीकडे घेवुन जातो. अश्या रितीने या गगन/आत्माला कवटाळुन परमात्माकडे जाता येते. हेच गगन कवटाळल्याने राहु दिवस येईन खरा ।

तिस-या रंगाचा अर्थ:- ध्यानमार्गातील एक पायरी म्हणजे आकाशदर्शन ।

योगी या पायरीवर आल्यावर त्याला ध्यानात आकाश दिसु लागते. यालाच काही जाणकार चिदाकाश असे म्हणतात. ध्यान योग मार्गात दिसणा-या मस्तकाच्या उर्ध्व रवर्णीच्या या आकाशाला मान दया । कारण की : या आकाशातच तो निरंजन धनी पुढे उभा होणार आहे, म्हणुनच या आकाशाला मान देत त्या आकाशाचे दर्शन घेत, सुना आहे हा नरदेह । निरंजन ज्योतीच्या दर्शना शिवाय । असे भाव ठेवुन प्रेमरस ध्यान भक्ती भावाने या आदीगणाला आलिगण देत राहा. या आकाशमात त्या निरंजनाच्या भेटीची चाहत/आस ठेवुन, या आकाशाच्या ध्यानी, जोपर्यत निरंजनाचे कोटी सुर्यप्रभेसम लरख्य प्रकाशाची ज्योत दिसत नाही अथवा चंद्रज्योतीसम उजाला दिसत नाही, तोपर्यत असेच ध्यानमार्गात प्रयत्नरत् राहावे लागते. या आकाशालाच कवटाळुन, या आकाशाला मान देवुन त्या आकाशाचे दर्शन घेत त्या आकाशाच्या ध्यानी राहत या आकाशमात मध्ये त्या निरंजन ला उभे करून देहीवर राहु दिवस आणण्याकरीता, तसेच ध्यान पुढे चालु ठेवत प्रयत्नरत् राहने. हेच गगन कवटाळु । राहु दिवस येईन खरा ।

चौथ्या रंगाचा अर्थ :- या कलयवगात सत्यवग येणार नित । ते सत् यवग केव्हा येणार ? जेव्हा तुम्ही सत् कृत्ये करत चतुर्पतीच्या सत्कृत्याच्या ज्योतीमध्ये राहुन, आपल्या आत्माराम-आदीगणाला चतुर्पती भजन पुजन ध्यान मार्गी राहत व्यान

भक्ती भावाने आलींगण देत राहाल म्हणजेच या गगणाला कवटाळीत राहाल, तेव्हा तुम्ही आत्मशयानी बनाल. जेव्हा आत्मज्ञानी होवुन या चतुर्पंतीचे निरंजन ग्यान आचरणात आणाल, तेव्हाच या देहीत राहुटी करून राहीलेला राहु म्हणजेच आत्मा वर सत्संस्कार कोरल्या जाईन. जेव्हा असेच सत्संस्कार या गगणात टाकत राहाल, तेव्हा तो राहु रख्यांप्रकाशीत होवुन त्या राहुचा दिवस तुमच्या देहीवर येईन। मग तुम्ही म्हणाल : गगन कवटाळी राहु दिवस आला खरा। म्हणुनच वाढाऱ्यी राजे पाटील म्हणतात की : **या रवी दिवसाने माझे बहु बर केले !** हे सत्य होईन. या देहीवर या राहु रवी दिवसा पासुनच, या कलयवगात सत्यवग होणार वा नित। या देहीवर हे सत् यवग आल्यावर, तुम्ही जेजे वोलान तेते होईन वा खर। या सत् यवगावर येवुन हेच चरणचारी वोलनं या कृष्णानं केल आहे. जे जे सांगतानं ते होईन वा खर। सिदाई होईन मानव खुम्मी। पृथ्वा म्हणजे देही जागी करन सारी। तो योगी सांगनं सारं। **राहु** :- भरून भरला आणीक उरून राहुटी करून राहीलेला राहु। बम्हांडात भरून भरला आणीक उरून राहीलेला परमात्मा, तर पिंडीतही भरून भरला आणीक उरून राहीलेला त्याचाच तेजोगुणी अंश अवतार आत्मा या दोघानाही राहु असे संबोधतात! जो राहुटी करून या प्रकृतीमायेच्या देही च्या काटेरी झोपडीत राहतो तो निरंजन आत्मा पिंडीचा राहु होय. आणी जो अनंत बम्हांडात भरून भरला आणीक उरून राहिलेली आदीपुरुषाची निराकार निरंजन ज्योत ही अनंत बम्हांडाचा राहु होय. या पिंडीतील राहु/आत्मज्योती मध्ये ज्योत खेळते अनंत बम्हांडाचा राहु असलेल्या भैस अवताराची। तो भैस राजा उभा येथे। **राहु दिवस येईन** :- जर निरंजन आत्म्याला चतुर्पंतीच्या सिदाईच्या मार्गाने प्रकाशीत केलेत, तर याच्या प्रकाशाने त्या अनंत बम्हांडाच्या राहु धन्याकडे जावु शकता. ज्या दिवशी तुमचा निरंजन आत्मा प्रकाशीत होईन, त्या दिवशी निरंजन धन्याचा लख्य प्रकाश तुम्हास प्राप्त होईन, त्याच दिवसापासुन येईन हा राहु दिवस खरा। तोच राहु दिवस आठवा। या राहु दिवसाच्या ध्यान, स्मरण करा. आणी चतुर्पंतीच्या ध्यान सुमरनी भजनी मार्गि राहत हा राहु दिवस आपल्या देहीवर आणण्यासाठी, या देहीचे षटविकार सह अन्य विषय वासना काढुन टाकत, या देहीत निश्कलंकी मांडना करण्यास प्रयत्नरत् व्हावे. अथक प्रयत्न करून देहीत निश्कलंकी मांडणा करा. निश्कलंकी मांडणा झाल्यावर हा राहु दिवस येईन खरा। या राहु दिवसा पासुन या देहीवर भैसाची यवगाची मांडणा होईन. या अनंत कोटी रवी च्या प्रभेप्रमाणे असणा-या प्रकाशाच्या राहु दिवशी राहु धनी येईन हो। आणी तुम्ही जे जे वोलान ते ते या भुम्मेवर होईन. या देहीवर सिदाई वाचा येईन। भैसाच राज होईन या भुम्मेवर। सर्व काढी प्राप्त होईन या राहु च्या दिवसा व्वारे।

परवेशी :- प्रवेशी, आपल्या येशीवरून/सिमेवरून निघुन दुस-या येशीवर प्रवेश करणारा, उदाहरणार्थ. आपल्या मुळधरच्या वेशीवरून येवुन प्रकृतिमायेच्या येशीच्या आत प्रवेश घेवुन पिंडी चा प्रवेशी आत्मा तर दया, क्षमा सुखःशांती इत्यादी सद्गुणांचा वर्षाव करत देहीच्या आत प्रवेश करून निरंजनी भेटी देणारा बम्हांडाचा प्रवेशी निराकार परमात्मा आदीपुरुष। म्हणुनच परवेशी हा शब्द पिंडीचा आत्मा तसेच बम्हांडाचा परमात्मा यां दोघानाही लागु पडतो. या आदीपुरुष परवेशाची संगत घडल्याने हड्य नामाने भरून कंठ दाढुन येते. चंद्र-सुर्य नयनातुन गंगा-यमुना नदयांचे चे भावाश्रु वाहु लागते.

अवसा-पुनवा :- ज्या तिथीला चंद्र-सुर्य एकाच सरळ रेषेत राहतात ती तिथी - अमावस्या व पौर्णिमा। **मेदनी** :- देह धरणी। **शंक** :- निश्कलंकी, वेडाण, पवित्र

अवसा-पुनवा मोडन तिथी :- देहीतील चंद्र हा डाव्या नाकपुडीतुन वाहणा-या चंद्रस्वराने यासतो, तर सुर्य हा उजव्या नाकपुडीतुन वाहणा-या सुर्य स्वराने यासतो. म्हणुनच जाणते योगीजन देहीतील हे चंद्र सुर्य यासु नये म्हणुन दोन्ही नाकपुडीतुन निघणारा सुषम्ना स्वर वाहवत वाहवत, ध्यानात लिन होवुन सुषम्नेच्या हातात हात देवुन सुषम्ने संग परमात्मा चरणी लीन होतो. अश्याच प्रकारे लिन होण्याकरीता तो जाणता योगी चंद्र-सुर्याच्या अवसा-पुनवा मोडुन काढत आपल्या देहीवर राहु दिवस आणण्यास प्रयत्नरत् राहतो. परंतु जेव्हा तो राहु दिवस येतो, तेव्हा या अवसा-पुनवा तिथी मोडुन काढतो. सिदाई वाचा देतो. भैसाचे यवग आणतो. जे जे वोलान तेते होते।

॥ सत्वा प्रहर उभी धरणी । विस घंटा कापन धरणी । तेव्हा ज्योता हिंडतीन दोन्ही ॥

आध्यात्मीक अर्थ :- राहु धनी जेव्हा देहधरणीवर प्रवेशी होतो, तेव्हा ही देहधरणी ज्या अवस्थेत आहे त्याच अवस्थेत अंदाजे साडे तिन तास थरथरते. त्यावेळीचे देहीच शक्कुन असे आहे की : देहीत अर्ण भडकते आणी जलजलाट काम होते. कमी-जास्त

प्रमाणात अंदाजे २० तास पर्यंत ही देहधरणीचे तिरभवन थरथरा कापत राहते. जोळा ही धरणीत अग्न भडकून अशी जलजलाट काम होवुन थरथरत राहते, तेव्हा देहीचा निरंजन आत्मा आणी त्या निरंजन आत्म्याचा धनी निश्कलंकी/शंक निरंजन परमात्मा ची निरंजन ज्योत या दोन ज्योती एकमेकांमध्ये मिसळत खेळत वागडत देहधरणीवर हिंडत राहते. शंक म्हणजेच निश्कलंकी तेथे सम्मावत जाईन. भरन हा देहीच्या तिनही ताढी ! ज्योतीमध्ये ज्योत खेळते हो या भैस अवताराची ! देहीच्या ज्योता प्रकाशीत करत राहते. देहीच्या शक्तीयॉ व सिद्धियॉ जागृत करत राहते. ऐसा हा धनी उरल्या ज्योतीन देहीला भेट देतो. देहीतील अवघ्या देहीदेवतांना आणी तिरगुणांचे तिन अम्मल ठाणे रिकामे करून तिथे आपली सत्ता स्थापन करून हा आदीपुरुष अवतार देहीचा राजा होतो. चतुर्पतीचा झोँडा फडकवतो ! असो. ऐसा हा अनामत आदीपुरुष जाण !

ऐका शाहुनंदाची वाणी । शाहु पसरला गगणी :- मरतकाच्या गगणी कोटी सुर्य प्रभा सम प्रकाश पसरवुन या रविप्रकाशाच्या राहु दिवशी कोटी सुर्य प्रभा सम शाहु नंद कृष्णा आपली वाणी गर्जत मरतक गगणी प्रकाशीत होवुन पसरला. तोच शाहुनंद कृष्णा आपल्या हाती काठी घेवुन रोग विघ्ने उडवत देहीच्या दरवाज्या पाशी उभा राहुन, सर्वत्राला लवुन मुजरा करून मुखाने गर्जना करत वाणी काढत आहे की : 'हे देही ! दे या तिरगुणांचे दान । सुटन या देहीच्या चंद्र-सुर्याचे गि-हाण । मुक्त होशीन या ४८शी गि-हाणातुन, या ४८शी फे-यातुन । चुकन या देहीचं मरण ।' अशी या मरतकाच्या गगणी हा शाहु आपला प्रकाशमय पदर पसरवुन मागणी मागत मागत फिरणारा शाहु नंद कृष्ण ची हे वाणी तुम्ही ऐका हो ! ऐकल्याने होत नाही काहीतरी उपाय करा हो । **आरोही :-** एकच नाद चा गलवला । **नाशीवंताच मुख नाही पाहणार कोणी :-** खतःच्या खार्थासाठी खतःच्या पोटपाण्यासाठी, खतःच्या अन्ना सहीत मानासाठी...ईत्यादी कारणास्तव या वेदांचा नाश करणा-या खार्थि तिरगुणीचे मुख नाही पाहणार कोणी ! कारण की : हा तिरगुणी ब्रह्मया आहे शापीत ! या नाशीवंत शापीता घरी नाश । म्हणुन याहीच मुख नाही पाहणार कोणी । या नाशीवंताना तो पुढे जावु देणार नाही. जम्मा होतीन हे व्रम्हादिक परंतु याहीच्या कोणा हाती तो ही चतुर्पतीची मौस वाणी देणार नाही वरं । कारण चतुरपताचे हरीनाम असलेले मौस/वाणी होय या अनामीकाचे घर । **३६ पवनाचे गुण :-** पवनाच्या शक्तीने काम करणारे या देहीत तिरगुणी मायेचे काम-कोध, लोभ-दम मद-मत्सर हे षटविकार षटवैरी आहेत. आणीक क्षुधा-तृष्णा, मोह-शोक, जरा-मरण हे षटजर्मि आहेत. तसेच आशा-मनशा, कल्पना- ईच्छा, तृप्ती-वासना, अभिमान-अहं, भ्रम-भांती, डंब-वैत, तिरगुण....ईत्यादी ३६ प्रकारचे गुण देहीत वसलेले आहेत. पवनाच्या आधारे चालणा-या मायेच्या या ३६ कल्पनांने देहे वाधक होतो. म्हणुनच सत् कृत्ये करत सत् कृत्याच्या ज्योती राहुन शुद्ध सत् गुणांन देहीचे ३६ गुणांवर आकमण करून पवन शुद्ध करा हो । **सात :-** देहीचरचे तिरगुणांचे राजे १.वर्मा २.विष्णु ३.शंकर यांचे सह ४.मायाचैतन्या, ५.देही-देवता, ६.गणी-गंधर्व, ७.आरे-गि-हे युक्त चंद्र-सुर्य अश्या या सात ज्योती या तिरगुणांचे देवता/दैवत आहे. याहीचे मानाचे पद पलटून, यांचे ठाणे उडवुन या देहीमध्ये तो आदीपुरुष भैस उभा राहीन. तिरगुणी एकच गलवला म्हणजे आरोही करेल. । **दहा :-** दशाह्लिंगे चे विषय वासना कलंक, प्रकृति मायेचे दहा गुण :- १.आशा २.तृष्णा ३.लालसा ४.आकांक्षा ५.असत्यपणा ६.मद ७.मत्सर ८.अहं ९.किर्ति १०.असत्य भावाची प्राप्ती अश्या या दहाचे उडवण तो ठिकाण. । **पद पलटूनी/परतुनी भारी । राहु उभा राहीन यवगावरी :-** तिरगुणांचे राजे वर्मा विष्णु शंकर यांनी आपले राजसत्तेचे राजपद या देहीवर आणुन देहीवर आपल्या तिरगुणांव्यारे अमंल/सत्ता गाजवत आहे. म्हणुनच देही या तिर गुणांचा संग करत या तिरगुणां संग नाचत आहे. परंतु या चतुर्पता व्यानाने जेव्हा ती देही तिरगुणांच्या पलीकडे पाहुन या तिरगुणांचे देहीवरचे तिन शिक्के हे चतुर्पती भैसा चरणी अर्पण करन, तेव्हा हे देहीवरचे तिर गुण सह या तिरगुणांचे राजे यांचे ठाणे तो चौथा धनी उडवुन टाकेल. देहीवर तो राहु सोयंम् उभा राहीन आणी या देहीवर असलेले तिरगुणांचे हे भारी राज पद पलटून टाकेल. देहीवर तो निरंजन उभा राहील्यावर या चतुर्पतीच्या निरंजन व्यानानं पृथ्वा/देही मग गिरण्यानवंत होईन सारी । **वाण येईन देहीवर :-** तिळसंकांतीला ज्याप्रमाणे स्त्रिया एकमेकांच्या घरोघरी जावुन, एकमेकांना ऐपतीप्रमाणे वाण म्हणजेच फळ-भाजी-धान्यासह भेटी देतात, त्याच प्रमाणे तो निरंजनी धनी सच्च्यांना भेटी देत, आपल्या सच्च्या भक्तांचा मुजरा घेत, सच्च्या भक्तांना त्याच्या ऐपतीप्रमाणे वाण म्हणजेच त्याच्या देहीवर जैशी ज्याची चाकरी तैसा देण देत राहील. जसा ज्याचा भाव राहील तशी त्याला

सिद्धिं देत राहीन. हा राहु दिवस आल्यावरया निरंजन आदीपुरुषाचे असेच वाण या देहीवर वर्षोनवर्षी येईन.

या ओवीचे चौरंगी निरसन होत असल्यामुळे तिन रंगाचे निरसन हे वरील शब्दार्थां चे साहयं घेवुन आपण स्वतः करून घ्यावे. या ओवीचे भौतीक सृष्टीचे निरसन सोपे आहे. म्हणुनच येथे फक्त चौथ्या रंगाचे चतुर्पती योगासृष्टीत योश्यांना वेगवेगळे आलेल्या अनुभवचे योगासृष्टीतील निरसन जागेच्या कमतरतेमुळे थोडक्यात सार देवुन करत आहे.

॥ योगसृष्टीतील निरसनसह गगन कवटाळु ॥

जेव्हा योगी ध्यानास वसतो तेव्हा तो त्याचे चंद्र-सुर्य रूपी नयन तो भुमध्यवरील गगणात लपवितो म्हणजेच उर्ध्वदृष्टी करून ध्यानास वसतो. त्यामुळे सर्वप्रथम दृष्टीसमोर तात्पुरता अंधकार येतो. या अंधकारातुन श्वास येतांना ‘सो’ आणी श्वास सोडतांना ‘हंम’ असा श्वासोऽश्वासाचा ध्वनी ऐकत तो जेव्हा ध्यानावरस्थेत जातो. आणी या ध्यानाची जेव्हा त्याच्याकडून धारणा होते, तेव्हा त्याची देहरूपी भुम्मा योगनिद्रेत निजरूप होते. देहधरणीवर म्हणजेच मेदनीवर कधीकधी धुम्मधुम्मकार नाद उठणे सुख होते. तदनंतर काही तासानंतर त्यास आकाश दिसाने सुख होते.

॥ श्री आकाशाला मान, कर तयाचे दर्शन । सुने आहे अवघे देह ज्योती विनं ॥०२/०९

ध्यानात असतांना मस्तकाच्या उर्ध्व स्वर्गावरील गगणी दिसणा-या श्री च्या आकाशाला मान देत तो योगी ‘सुना आहे हा नरदेह निरंजन दर्शनावाचुन’ असे निरंजन धन्याला विनवुन, त्या निरंजन ज्योत दर्शनाची आस ठेवुन चिदाकाशाकडे पाहत पाहत तो योगी आपल्या मेदनीला निजरूपात नेवुन मेदनीवर अधुन-मधुन उठणारा तो धुम्मधुम्मकार नाद ऐकत सोहंम् ध्यानी राहतो. योगी जनांत कुरुते कुरुते ऐसे म्हटल्या गेले आहे की : ॥ राहु उगवनं परवेशी । साडेतीन दिवसाच्या गणती ।

अवसा-पुनवा मोडनं तिथी ॥ साडे तिन दिवस अशीच जर देहधरणी म्हणजे मेदनी निज अवस्थेत ध्यानी राहली, तर त्याचा आत्मा जागृत होतो. सुषुम्नेच्या जागृतीत हा देहीचा राहु उगवतो. सोहंम् ध्यानामुळे त्याची देहीच्या अवसा-पुनवा तिथी सुषुम्नेच्या जागृतीच्वारे मोडल्या जाते. तेव्हा मग त्याच्या मेदधरणीवर राहुचा प्रवेश होवुन सव्वा प्रहर जलजलाट होउन त्याची मेदनीवर उठणारा धुम्मधुम्मकार अनाहत् नादाचे कंपने त्याला साडे तिन तास थोडे बहुत झटके देत हालवत राहते. त्यामुळे त्याची देहधरणी थरथर कापत राहते. या कालावधीत धनी येण्याच्या अगोदर धन्याच्या शक्तीयॉ भेट राहतात. तदनंतर राहु धनी प्रवेशी होतो. ते याप्रमाणे : ॥ सव्वा प्रहर उभी धरणी ।

विस घंटा कापन धरणी, शंक सम्मावन तेथुनी । तेव्हा ज्योता हिंडतीन दोन्ही ॥

निश्कलंकी म्हणजेच शंक असा राहु धनी जेव्हा देहधरणीवर प्रवेशी घेवुन देहेत सम्मावतो, तेव्हा ही देहधरणी ज्या अवस्थेत आहे त्याच अवस्थेत अंदाजे साडे तिन तास देहीवर धुम्मधुम्मकार अनाहत् नाद उठत त्या अनाहत् नाद कंपनाने थोडेवहुत थरथरत राहते. त्यावेळीचे देहीच शक्कुन खंड०९/०२/०९ मध्ये असे सांगीतले आहे की :

॥ देहीच शक्कुन भडकन अग्न । तेव्हा मग जलजलाट होईन काम ।

थरथरा कापनं तिरभवन, धनी आला..॥ ०९/०२/०९:-शक्तीची ओवी ०९

देहीत अग्न भडकते आणी जलजलाट काम होते. कमी-जास्त प्रमाणात अंदाजे २० तास पर्यंत ही देहधरणीचे तिरभवन अनाहत् नाद कंपनाव्दारे थरथरा कापत राहते. जेव्हा ही धरणीत अग्न भडकुन अशी जलजलाट काम होवुन थरथरत राहते, तेव्हा देहीच निरंजन आत्मा ची ज्योत आणी त्या निरंजन आत्म्याचा धनी निरंजन परमात्मा यांची शंक म्हणजेच निश्कलंकी निरंजन ज्योत, या दोन ज्योती मस्तक गगणी कोटी सुर्य प्रभा सम प्रकाशीत होवुन, एकमेकांमध्ये मिसळत खेळत वागडत देहधरणीवर हिंडत राहते. ज्योतीमध्ये ज्योत खेळते हो भैस अवताराची ! देहीच्या ज्योता प्रकाशीत करत राहते. देहीच्या शक्तीयॉ व सिद्धिदृश्यॉ जागृत करत राहते. म्हणुनच : ॥ तुम्ही डिकावं या नामाला । कोटी सुर्यप्रभा सम होईन उजाला ॥

जेव्हा या निरंजन धनी व त्याच्या अंशअवतार आत्मा या दोन्ही ज्योता एकमेकात मिसळत या देहधरणीवर हिंडतीन, तेव्हा त्या राहु दिवशी त्याला कोटी सुर्यप्रभा सम उजाला मस्तक बम्हांडी विंदुस्थानावर दिसतो. तोच होय राहु दिवस ! त्यालाच रवी दिवस असेही म्हणतात. रवी दिवशी उगवलेल्या राहु धनी चा कोटी सुर्य प्रभा सम प्रकाशच होय आदीपुरुषाची ज्योत ! तो भैस उभा येथ ज्योतस्वरूपात !

॥ हे होय आदीपुरुषाची ज्योत । भैस राजा उभा येथं ।

एकच होईन आरोही । जागी करन चौताळी ॥

विंदु वर सहस्र कोटी सुर्य प्रभा सम उजाला होतो. राहु उग्रावुन कोटी सुर्यप्रभा सम प्रकाश उत्पन्न होतो. विंदु स्थानावरच कोटी सुर्यप्रभासम लख्खर उजाला असलेल्या प्रकाशाच्या व्यक्त स्वरूपास प्रकाश विंदु असे म्हणतात. यालाच विंदु असे म्हटल्या गेले आहे. आणी हा विंदु व ध्यानाव्दारे देहीवर उठणारा धुम्मधुम्मकार अनाहत् नाद यांच्यामध्ये गाठी पडत जाते. नाद-विंदु एकमेकांत गुंतुन त्यांच्या गाठी पडण्याची शृंखला सुरु होते. या नाद-विंदु च्या गाठी व्दारे चौताळी जागृत होवुन वरेच काही घडायला लागते. ज्योत देहीत प्रकाशते. ठाई ठाई समया लागते. मरतक वर्मावरची दिवनाली चेतुन तिचा प्रकाश पडते. अश्या रितीने ध्यानाव्दारे झालेल्या धुम्मधुम्मकार मेदनी च्या विंदुस्थानावर अनाहद् नाद व्दारे प्रकाश जेव्हा होतो, तेव्हा त्यास नाद विंदु असे म्हणतात. याचे अधिक व्यान कृष्णांमृत मधुन गायपाच्या खेळाच्या व्यानातुन व शब्दार्थामधुन घ्यावे. नाद विंदु च्या गाठी पाङ्गुन योगी जेव्हा टाळी लावतो, तेव्हा मग प्रकाश विंदु व धुम्मधुम्मकार नाद याची एकच नाद आरोही म्हणजे गलवला होतो.

॥ तिरतिरभवनी होईन आरोही । याचे मानु नका भेव ।

चतुर्पती कार दावन । डोळ्या समोर ॥

आणी मग राहु धनी देहीत प्रवेश करून कोटी सुर्यप्रभा सम उजाला करत एकच धुम्मधुम्मकार नादांची नाद आरोही/गलवला देहीत उठवुन तो उगवतो. हेच होय आदीपुरुषाची ज्योत । भैस धनी उभा येथं । याच्या एकाच नाद आरोहीने हे सर्व घडल्या जाते. राहु धनी उगवण्याच्या या रवि दिवसापासुन देहीला सुक्षम व गुढं असे विगुणातीत व्यान मिळत जाते. ‘सांगते निराकार धनी, ऐकते निर्गुण आत्मा’ अशी अवस्था त्यास प्राप्त होवुन आउक यवग त्याच्या देहघरी उभे राहते. अवसा-पुनवा तिथी मोडण्यास त्या योग्यास प्रयत्न करावा लागत नाही. कारण की : त्या राहु दिवशी या योग्यांच्या देहरूपी गादीवर तो राहु उभा राहुन देहीच्या अवसा-पुनवा तिथी मोडुन काढतो. भैसाचे यवगाच्या निश्कलंकी मांडणीचे व्यान येते. चतुर्पती धन्याच्या गुंजावरणाव्दारे नाशीकांची वाणी सह तिरगुणी व्यान उडुन ही देहरूपी पृथ्वा सपुर्णतः तिरगुणांच्या पल्याड असलेले तुर्यांवस्थेतील चतुर्पती निरंजन सुक्षम व गुढं व्यानाने गिण्यानवंत होते. या चतुर्पती च्या राहु धनी च्या वाणी ऐकत राहील्याने :

॥ ३६ पवनाचे गुण, देह वाधक त्यांन । सत्य येईन शकुन, वाधक टाकण काढुन ॥

॥ ओळखा राहुची खुण, सात देईन काढुन । उडवन दहाचे ठिकाण ॥

देहीवरचे तिरगुणांचे राजे १.वर्मा २.विष्णु ३.शंकर यांचे सह ४.मायाचैतन्या, ५. देही-देवता, ६.गणी-गंधर्व, ७.आरे-गिं-हे युक्त चंद्र-सुर्य अश्या या सात ज्योती या तिरगुणांचे देवता/दैवत आहे. याहीचे मानाचे पद पलटुन, यांचे ठाणे उडवुन या देहीमध्ये तो आदीपुरुष भैस उभा राहीन. तो उभा राहल्यानंतर दशङ्कद्विद्ये चे विषय वासना कलंक तसेच प्रकृति मायेचे दहा गुण :- १.आशा २.तृष्णा ३.लालसा ४.आकांक्षा ५.असत्यपणा ६.मद ७.मत्सर ८.अहं ९.किर्ति १०.असत्य भावाची प्राप्ती अश्या या दहाचे तो प्रथम उडवण ठिकाण ! त्यानंतर तिरगुण व तिरगुणी मायेच्या पवनाआधारी चालणा-या देहे वाधक करणा-या ३६ कल्पनांच्या पालव्या तोडुन देहीत नांदन ! सत्य शकुन देईन. देहीजवळ आलेला धन्याचा सत्य शकुनाव्दारे योगी देहीचे वाधक काढुन टाकेल. तेव्हा मग मायेच्या ३ गुण, ६ विकार आणी ३६ कल्पना अश्या मायेच्या एकुन ४७ चौक्या आड खेळ खेळणारा तो धनी उभा होवुन ॥ देवज्योत जीवज्योता भरन या देही । सांगी करन सही । तो कृष्ण महाराजा हो राया ॥ याच्या ज्योतीनं ज्योत प्रकाश भरन देही । उजळन या देहीचे रूप हे या कृष्ण सुर्याच्या प्रकाशात ! जैसे देहीचे रूप हे या सुर्याचे तेज होईन । ऐसे या देहीचे पद पलटवुनी भारी । राहु उभा राहीनं देहीच्या सत् यवगावरी । ही देहधरणी पृथ्वा संपुर्ण गिण्यानवंत करून सोडेल. देहीवर चतुर्पती धन्याचा वाण येईल. अधीक व्यान शब्दार्थ मधुन घ्यावे.

म्हणुनच या निश्कलंकी ज्योर्तिमय चतुर्पती आदीपुरुष धनीदेवाला जाणा हो !

॥ अनामत आदीपुरुष जाण । धरनदेही त्याला भेटन । तिरलोक धरली देही त्याला देण संपन्न ॥

॥ हा चतुर्पती देव, धरन देही । निजरूप भुम्मा जागी करन चौ-ताळी ॥

॥ कजवा वस्ती देव करन आदीपुरुष । होईन अंचंग प्रकाशन ज्योत ।

॥ डिकाव या नामाला । कोटी सुर्यप्रभा सम होईन उजाला । चंद्रज्योती सम होईन उजाला ॥

॥ लदवद ज्योतीचा प्रकाश, याहीचा उजेड चौ-ताळात । ओळखा याहीचे घर, राया घर अनामताचं ॥

॥ ज्योतीनं ज्योत प्रकाश उजेड देहीत ।

उजळनं/उजळले रूप सुर्या च्या तेजात । जैशे रूप हे सुर्याचे तेज ।

॥ निर्वाणाची ज्योत, उभी सोयंग । या ज्योतीनं मदत, कैली पुर्ण ॥

॥ कृष्ण महाराज धनी अवधुत ॥